

XXIX TAVALINE PÜHAPÄEV A AASTAL

(Esimene lugemine Js45 ,1.4-6)

Lugemine prohvet Jesaja raamatust:

Nii ütleb Issand oma salvitule Kүүrosele, kelle paremast käest ma olen kinni haaranud, et alistada tema ees rahvad ja teha relvituks kuningad, avada temale kõik ukсед, nii et ükski neist ei jääks tema ees suletuks: "Oma sulase Jaakobi ja oma äravalitu Iisraeli pärast ma kutsusin sind nimepidi ja andsin sulle aunime, ilma et sa oleksid mind tundnud. Mina olen Issand ja kedagi teist ei ole, ei ole ühtki Jumalat peale minu. Mina võötasin sind, ehkki sa mind ei tundnud, et oleks teada hommikumaalt kuni õhtumaani, et ei ole teist peale minu, mina olen Issand ja kedagi teist ei ole!"
See on Jumala Sõna.

(Vastulaul Ps96 ,1.3. 4-5. 7-8. 9-10ac R:7)

R: Tunnistage Issanda au ja väge.

Laulge Issandale uus laul!

Laulge Issandale, kogu maailm!

Kuulutage rahvaste seas tema kirkusest,
kõikidele rahvastele tema imetegudest.

R:

Tõesti, Issand on suur ja kõrgeks kiidetav,
tema on kardetavam kõikidest jumalatest.
Sest kõik rahvaste jumalad ei ole jumalad,
kuid Issand on teinud taeva ja maa.

R:

Tunnistage Issandat, kõik rahvahõimud,
tunnistage Issanda au ja väge.

Tunnistage Issanda nime kirkust,
tooge ande tema õuedele.

R:

Kummardage Issandat pühas ehtes,
tema palge ees värisegu kõik maailm.

Kuulutage rahvastele: Issand on kuningas,
tema mõistab rahvaile kohut õiguse järgi.

R:

(Teine lugemine 1Te1 ,1-5b)

Lugemine püha apostel Pauluse esimesest kirjast tessalooniklastele:

Paulus, Silvanus ja Timoteus – tessalooniklaste kogudusele Jumalas, meie Isas ja Issandas Jeesuses Kristuses: Armu teile ja rahu! Vennad, me täname Jumalat teie eest, nii sageli kui me palves teie peale mõtleme. Ja peame aina meeles, kuidas usk teid on õhutanud tegudele ja armastus sundinud nägema vaeva, ning et teie olete pannud oma lootuse Issanda peale. Me teame, et teie, Jumalale armsad vennad, olete äravalitud, sest kui me kuulutasime teie juures evangeeliumi, siis mitte tühja sõnaga, vaid täie kindlusega väes ja Pühas Vaimus.

See on Jumala Sõna.

(Salm enne evangeeliumi Jh 14,23)

Halleluuja. Andke keisrile, mis temale kuulub,
Ja Jumalale see, mis on Jumala oma. Halleluuja.

(Evangeelium Mt22 ,15-21)

Lugemine püha Matteuse evangeeliumist:

Sel ajal pidasid variserid nõu, kuidas saaksid nemad Jeesust tema sõnadest lõksu püüda. Ja nad läkitasid tema juurde oma jüngreid, ühes Heroodese poolehoidjatega, et need ütleks: “Õpetaja, me teame, et sa räägid tõtt ja õpetad Jumala teed tões, ega sõltu kellestki, sest sina ei vaata inimese peale. Ütle nüüd meile, mida arvad sina: kas keisrile tuleb maksu maksta või ei?”

Aga Jeesus nägi läbi nende kurja kavatsuse ning ütles: “Teie silmakirjatsejad! Miks te mind kiusate? Näidake mulle seda raha, millega te maksu maksate!” Ja nemad andsid tema kätte teenari. Jeesus küsis: “Kelle pilt ja nimi sellel on?” Ja nemad vastasid: “Keisri.” Aga tema ütles neile: “Andke siis keisrile, mis temale kuulub, ja Jumalale see, mis on Jumala oma.”

See on Issanda Sõna.

Sissejuhatus

Mis on raha, armsad õed ja vennad? Raha on vahendusvahend, mida võiks nimetada ka võlakirjaks. See võlakiri antakse omandiks arvatud loodusvarade ja tehtud töö eest. Raha saab rahaks ja väärtpaber väärtpaberiks usalduse kaudu, et kõik tehingu osalised tunnustavad antud metalli- või paberitükki kindlat väärtust omava maksevahendina. Kui usaldus maksevahendi vastu väheneb, siis on tegu finantskriisiga, nii nagu see maailma aktsiaturgudel aeg-ajalt jälle puhkeb.

Ka kirik põhineb usaldusel, et kiriku või koguduse juhtkond tõlgendab Jumala ilmutust õigesti – see tähendab, see tõlgendus ei tohi olla eluvõõras või pelgalt võimuhuvidest lähtuv, ei tohi olla liiga range või siis vastupidi, kõikelubav.

Tänapäeval me näeme usalduskriisi nii finantsturgudel kui kirikus, ja kuigi me teame, et Jumalat tuleb usaldada rohkem kui inimesi, sõltub palju ka usaldusest inimeste vastu. Seda enam on siis meie kristlasekohus olla see, keda teised võivad usaldada.

Me loeme patutunnistuse...

Jutus

Armsad õed ja vennad, konflikt, mis tänases evangeeliumis üles kerkib, on eriti terav sellepärast, et just variserid – see tähendab, rikkad juudid ja sünagoogiülemad – on need, kes esitavad selle küsimuse: kas keisrile tuleb maksu maksta või ei. Kui küsijateks oleksid olnud ülempreestrid ja rahvaülemad, siis oleks see veel kuidagi põhjendatav: rooma okupatsioon oli mõistelises vastuolus jumalarahva ideega, sest Jumala rahvaks olemise üheks eelduseks võis lugeda sõltumatust teiste rahvaste ülemvõimust.

Variserid aga olid just need, kes said keisrist kõige rohkem kasu. Juudi kaupmehed, kes kuulusid enamasti just variseride kilda, tohtisid üle kogu Rooma impeeriumi kaubelda ja olid seeläbi rikkaks saanud. Paljud neist olid hankinud endale ka rooma kodakondsuse ja kasutasid Rooma riigi infrastruktuuri enda huvides maksimaalselt.

Impeerium tähendab ju mitte ainult vallutussõdu, vaid ka spetsiifilist majanduse arengut: linnade- ja teedehitust, uute tehnoloogiate kiiret levimist, maksevahendite ühtlustumist jms. Rooma riigis kehtis teatavasti nn rooma rahu, 'Pax Romana', mille kohaselt ei tohtinud juba vallutatud aladel keegi meelevaldselt tappa või röövida. Kuigi rooma kodanikel oli teistega võrreldes privileege, pidid ka nemad rooma seadustele alluma, sest keiser püüdis kõigiti vältida rahutusi oma vägede tagalas ning oli eelkõige huvitatud maksude korrapärasest laekumisest. Keiser teadis, et kui tema impeerium ei kasva, siis hakkab see kohe kahanema, sellepärast jättis ta alati ruumi ka poliitilisteks

kokkulepeteks ja eriõigusteks.

Tänu sellele asjaolule olidki juudid saavutanud oma usundi tunnustamise, hoolimata sellest, et rooma ametlikuks religiooniks oli keisrikultus. Usuvabaduse osas olid juudid tegelikult saanud kõik, mida nad vajasisid: nad tohtisid oma templis Jeruusalemmas palvetada ja ohvreid tuua, samuti võisid nad ehitada endale ka sünagoogi kõikjale, kuhu nad elama asusid. Kasvõi apostel Pauluse reise kaudu saame ülevaate sellest, kui palju juudi kogudusi oli loodud väljaspoole Palestiinat – praktiliselt igas natukegi tähtsamas linnakeses oli sünagoog. Jeesuse aegsetel variseridel ei puudunud seega midagi vaimulikku ega materiaalselt. Vana Testamendi messiaanlikku kuulutust tõlgendasid nad aga nii, nagu oleks tulev Messias midagi Supermani taolist, kes üleloomuliku väega kõik endale allutab – ja mis peamine, nad keisrile maksu maksmisest vabastab. Sellest unistusest võib ka aru saada, sest sõjaliselt polnud juutidel rooma leegionidele midagi vastu panna. Saduseride parteiga – ehk ülempreestritega omaenda rahva hulgast – olid variserid vaenujalal, ning pidasid hiljem omavahel lausa veriseid võitlusi.

Võib öelda, et variseridele vastates naerab Jeesus nad välja, kuid annab neile samas head nõu. Andke keisrile, mis keisrile, ja Jumalale, mis Jumalale kuulub. Parim, mis nad teha saaksid, oleks jätta kõik nii nagu on. Jumalal polnud sel hetkel põhjust juute üle teiste rahvaste seada, sest sellistena, nagu nad tollal olid, ei kõlvanud nad teistele eeskujuks ei moraalselt ega majanduslikult – ka äris peab valitsema teatud usaldus kõigi inimeste, mitte ainult oma partei- ja rahvuskaaslaste vastu.

Armsad õed ja vennad, ka meie oleme õppinud, et need, kes rohkem püüavad, need viimaks ka rohkem saavutavad. Siiski: selleks, et olla teistele eeskujuks, on vaja olla samaaegselt isetu, heatahtlik ja kaastundlik, kuid samas ka läbinägelik, nõudlik ja järjekindel. Paraku iga rahvas, kes end ise teistest paremaks peab, muutub teiste silmis vihatud rahvaks. Sellepärast peaksime vältima eneste pidamist Jumala äravalituteks. Me peame küll püüdma ja tegema oma parima, kuid meist head eeskuju võtta ja meid tunnustada saavad ainult teised. Sel juhul ei satu me vastuollu ka Jumala valitud rahva ideega. Aamen.